

SANDŽAČKI ODBOR ZA
ZAŠTITU LJUDSKIH
PRAVA I SLOBODA

Zločin u Štrpcima – 26 godina bez pravde za žrtve

U sredu, 27. februara 2019. godine, navršava se 26 godina od zločina u Štrpcima, kada su pripadnici Vojske Republike Srpske (VRS), na železničkoj stanici u Štrpcima (BiH), iz voza koji je saobraćao na relaciji Beograd–Bar izveli i ubili 20 putnika, civila nesrpske nacionalnosti. Fond za humanitarno pravo (FHP), Žene u crnom, Sandžacki odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda i Inicijativa mladih za ljudska prava podsećaju da porodice žrtava 26 godina čekaju na sudsku pravdu u Srbiji i na priznanje statusa porodica civilnih žrtava rata.

Žrtve ovog zločina su: Esad Kapetanović, Ilijaz Ličin, Fehim Bakija, Šećo Softić, Rifat Husović, Halil Zupčević, Senad Đečević, Jusuf Rastoder, Ismet Babačić, Tomo Buzov, Adem Alomerović, Muhedin Hanić, Safet Preljević, Džafer Topuzović, Rasim Ćorić, Fikret Memović, Fevzija Zeković, Nijazim Kajević, Zvezdan Zuličić i jedno nepoznato lice.

Do danas su pronađeni posmrtni ostaci samo četiri žrtve. Telo Halila Zupčevića pronađeno je krajem 2009. godine na obali jezera Perućac, a posmrtni ostaci Rasima Ćorića, Jusufa Rastodera i Ilijaza Ličine nađeni su u istom jezeru 2010. godine, dok se za ostalim žrtvama i dalje traga.

Za ovaj zločin do sada su pravosnažno osuđeni samo Nebojša Ranisavljević i Mićo Jovičić. Nebojša Ranisavljević je pred Višim sudom u Bijelom Polju (Crna Gora) 2003. godine osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina. Mićo Jovičić, protiv koga je vođen postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine, priznao je krivicu i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od pet godina.

Za zločin u Štrpcima pred Sudom BiH u toku je suđenje desetorici optuženih, među kojima su Luka Dragičević, komandant Višegradske brigade VRS i Boban Inđić, komandant Interventne čete u Višegradskoj brigadi.

U oktobru 2018. godine Apelacioni sud u Beogradu je [nakon tri i po godine](#) potvrdio optužnicu protiv petorice pripadnika Višegradske brigade VRS za zločin koji je počinjen u Štrpcima. Iako je početak glavnog pretresa bio zakazan za januar 2019. godine, on je odložen zbog bolesti jednog od optuženih.

Porodice žrtava, od kojih su većina državljani Srbije, suočene su i sa dvodecenijskim ignorisanjem državnih organa nadležnih za brigu o civilnim žrtvama rata (Ministarstvo za rad, zapošljavanje,

boračka i socijalna pitanja – u daljem tekstu Ministarstvo za rad). Članovi porodica žrtava ovog zločina, zbog diskriminatornog zakonskog okvira u Srbiji, koji im uskraćuje prava samo zbog toga što su stradali van teritorije Srbije, iako su bili njeni građani, ne mogu dobiti status članova porodica civilnih žrtava rata koji bi im osigurao simbolične beneficije u vidu mesečnih novčanih primanja i socijalne podrške.

Na neadekvatnost postojećeg zakonskog rešenja i njegovo diskriminatorno sprovođenje već godinama ukazuju žrtve i njihova udruženja, [FHP](#) i druge organizacije civilnog društva. Uprkos ozbiljnim primedbama domaćih i međunarodnih aktera, taj zakon još uvek nije promenjen, već je Ministarstvo za rad u avgustu 2018. godine izradilo Nacrt Zakona o boračko-invalidskoj zaštiti koji [zadržava diskriminatorna rešenja](#).

FHP, Žene u crnom, Sandžački odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda i Inicijativa mladih za ljudska prava zahtevaju od institucija Srbije da efikasno sprovedu krivični postupak za ovaj zločin, a Ministarstvo za rad i druge nadležne institucije da donesu novi zakon zasnovan na [Modelu zakona](#) o pravima civilnih žrtava povreda ljudskih prava u oružanim sukobima i u vezi sa oružanim sukobima u periodu od 1991. do 2001. godine, koji sadrži normativna rešenja za ostvarivanje prava žrtava u skladu sa međunarodnim ugovorima o zaštiti ljudskih prava i drugim međunarodnim standardima u pružanju reparacija žrtvama.

FHP, Žene u crnom, Sandžački odbor za zaštitu ljudskih prava i sloboda i Inicijativa mladih za ljudska prava obeležiće 26. godišnjicu zločina u Štrpcima u sredu, 27. februara 2019. godine, sa početkom u 15:48 časova pred ulazom u Glavnu železničku stanicu u Beogradu, i ovom prilikom pozivaju građane, predstavnike institucija, medija i nevladinih organizacija da se pridruže.